

BIBLIOTEKA RAČUNOVODSTVO

*Jagoda BOTIČKI, dipl. iur.; mr. Anja BOŽINA, ovl. rač.; mr. sc. Melita BULJAN, dipl. oec.;
Ksenija CIPEK, dipl. oec.; mr. sc. Nada DREMEL, dipl. oec., ovl. rač, ovl. rev. i ovl. por. savj.;
Marijana HERCEG, dipl. oec.; mr. sc. Ivana JAKIR-BAJO, dipl. oec.;
Vesna LENDIĆ KASALO, dipl. iur.; mr. sc. Marcela KIR, dipl. oec.; Elizabet KUK, prof.;
Maja MAGDIĆ-HANŽEK, dipl. iur.; Slavica MALENICA, dipl. oec.;
Darko MAREČIĆ, dipl. iur.; dr. sc. Ljerka MARKOTA, prof. vis. šk. i ovl. rač.;
Nataša MUŽDALO, prof.; Dražen OPALIĆ, bacc. oec.; mr. sc. Nediljka ROGOŠIĆ, dipl. oec.;
dr. sc. Krešimir ŠAMIJA; Iva ULJANIĆ ŠKREBLIN, dipl. oec.;
Lucija TURKOVIĆ-JARŽA, dipl. oec. i ovl. rač.; Ante VIDOVIĆ, dipl. iur.;
Jasna VUK, dipl. oec. i ovl. rač.*

RAČUNOVODSTVO NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

*s analitičkim računskim planom,
primjerima knjiženja i propisima*

VII. izmijenjeno i dopunjeno izdanje

Zagreb, lipanj 2017.

© Copyright 2017.
RRiF plus d.o.o. za nakladništvo i poslovne usluge

10000 Zagreb, Vlaška 68

Tel.: 01/4699-700, faks: 01/4699-703

Prodaja: 4699-760

E-pošta: *rrif@rrif.hr*

Za nakladnika direktor:

Branimir MARKOTA, dipl. oec.

BIBLIOTEKA RAČUNOVODSTVO

Glavni urednik:

dr. sc. Vlado BRKANIĆ, prof. vis. šk., ovl. rač. i ovl. rev.

Urednica izdanja:

mr. sc. Nada DREMEL, dipl. oec., ovl. rač, ovl. rev. i ovl. por. savj.

UDK 657.1/657.6/336.2/331.1/658.14/.17

ISBN 978-953-272-151-5

Grafička priprema i tisk:

EDIT d.o.o.

Zagreb

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu

Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem **000966590**

Predgovor VII. izmijenjenom i dopunjrenom izdanju 2017.

U sustavu neprofitnog računovodstva, ako isključimo proračune i proračunske korisnike, nalazi se više desetaka tisuća pravnih osoba kojima nije cilj stjecanje dobitka na tržištu obavljanjem neke od gospodarske djelatnosti, nego prikupljanje sredstva na nepoduzetnički način u svrhu zadovoljenja nekih općih potreba. No, bez obzira na to, zbog nedostatka sredstava neprofitne se organizacije ponekad javljaju na tržištu radi stjecanja prihoda. Obje te okolnosti u općem okruženju zahtijevaju poštovanje pravila rada, što uključuje i odgovarajuće računovodstveno praćenje te njemu pripadajuće finansijsko izvještavanje. Finansijski su izvještaji javno dostupni svima zainteresiranim.

S obzirom na to da su mnoge neprofitne organizacije imale na raspolaganju RRiF-ovu knjigu sveobuhvatnog sadržaja iz 2009. godine koja je bila obnovljena 2011. godine (VI. izdanje), a kako su u međuvremenu nastale promjene u okruženju u kojemu posluju neprofitne organizacije, odlučili smo ponuditi novu knjigu istovrsnog sadržaja usklađenog s aktualnim promjenama.

U stvaranju ovog izdanja sudjelovao je znatan broj autora – stručnih osoba iz različitih područja. Time knjiga jamči za svoju sadržajnu i stručnu kvalitetu. Osim osvježenih tema koje su bile sastavnice VI. izdanja ove knjige, bez obzira na to jesu li poglavla ažurirana djelomično ili donose u potpunosti novi pristup, u ovom VII. izdanju pojavljuju se i potpuno nove teme od kojih se izdvajaju: VI. Financiranje rada neprofitnih organizacija (darivanja i sponzorstva udruga iz javnih izvora, humanitarna pomoć i dr.), zatim: Planiranje – program rada i finansijski plan, VII. Upravljanje te VIII. Nadzor poslovanja. U dijelu knjige u kojem se obrađuju posebni oblici neprofitnih organizacija izdvojili bismo udruge (osnutak i prestanak rada prema propisima koji se primjenjuju od 2015. godine) te sportske organizacije (s posebnim osvrtom na sportaše u sustavu sporta) i zaklade.

Bez obzira na bitne promjene u pravnom okviru koje se odnose na sve neprofitne organizacije, računovodstveni sustav nije doživio značajnije promjene u odnosu na onaj iz 2011. godine, ali promjene koje su nastale mogu svakako biti zamka za pravilno iskazivanje poslovnih događaja. Više od stotinu skupina knjiženja koje prate različite poslovne događaje svakako pridonosi praktičnosti ove knjige. Kako bi se poslovne promjene pratile javno i bile usporedive svima koji su za njih zainteresirani, finansijski izvještaji postaju bitnom sastavnicom sustava izvještavanja. Osim finansijskih izvještaja, u obvezan sustav izvještavanja uključuje se i nefinansijski izvještaj.

Ovom se knjigom odgovara na neka učestala pitanja: mogu li neprofitne organizacije trgovati i pružati ugostiteljske usluge, a ako mogu, u kom obuhvatu i na koji način, koje su prepostavke za dopustivost takvoga gospodarskog poslovanja i dr. Kako to povezati s poreznim motrištem?

Koje su posebnosti neprofitnih organizacija u poreznom okruženju s motrišta poreza na dohodak, obuhvaćajući službena putovanja, poreza na dodanu vrijednost te poreza na dobitak?

U neprofitnim organizacijama rade određeni ljudi: treba li njihove raznovrsne primitke opteretiti javnim davanjima (doprinosima, porezima) ili ne, a ako ih treba, kako ih pravilno utvrditi i kako o njima izvješćivati?

Ima li posebnosti u deviznom poslovanju? Može li se imati devizna blagajna? Koja su ograničenja? Ta i druga pitanja obrađuju se u ovoj knjizi – priručniku.

Dodanu vrijednost knjizi daje niz predložaka raznih akata i ugovora, od kojih su neki: ugovor o darivanju, ugovor o sponzoriranju, interni akt o finansijskom poslovanju, računovodstvene politike i dr.

Odnedavno nadzor poslovanja neprofitnih organizacija, bez obzira na izvor sredstava iz kojeg financiraju svoj rad, provodi i proračunski nadzor. Njemu je posvećen zaseban dio ove knjige. Ujedno se obrađuje i nadzor državne revizije s posebnim osvrtom na nadzor nekih političkih sudionika.

Kao „meka“ sastavnica knjige je zbirka niza propisa koja je dostupna na poveznici, a kojima je uređeno poslovanje raznih neprofitnih organizacija iz koje se izdvaja pravni okvir računovodstva, udruga, sporta, političke aktivnosti i volonterstvo.

Knjiga je ponajprije namijenjena računovođama i svima koji vode poslovne knjige udruga, zaklada, političkih stranaka, komora, ustanova i dr., a svoje poslovanje žele uskladiti prema propisima koji su na snazi. Namijenjena je i revizorima (državnim i komercijalnim), poreznim stručnjacima, studentima RRiF-ove Visoke škole za finansijski menadžment koji ovo računovodstvo proučavaju u okviru stručnog studija te svima koji žele steći razumijevanje ovog dijela društvenog uređenja. Preporučujemo ju i svima onima koji se žele upoznati s načinima osnivanja neprofitnih udruga i propisima koji uređuju to neprofitno područje. Uime svih autora izražavam nadu da će ova knjiga pomoći u ispunjavanju odgovora u radnim zadatcima i učenju kako bi mogli razumjeti, prihvati i obaviti poslove iz neprofitnog područja.

Zagreb, lipanj 2017. godine

Glavni urednik:

dr. sc. Vlado BRKANIĆ, prof. vis. šk., ovl. rač. i ovl. rev.

SADRŽAJ

I. RAČUNOVODSTVO I FINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE	1
1. Registar neprofitnih organizacija	3
1.1. Obveznici i obveza upisa u Registar <i>Mr. sc. Ivana JAKIR-BAJO, dipl. oec.</i>	3
1.2. Promjene u Registru i brisanje iz Registra	5
1.3. Javnost Registra	7
2. Računovodstvo	8
2.1. Uvod u računovodstvo <i>Mr. sc. Nada DREMEL, dipl. oec., ovl. rač, ovl. rev. i ovl. por. savj.</i>	8
2.1.1. Pojam neprofitne organizacije	8
2.1.2. Obveznici primjene neprofitnog računovodstva	9
2.1.3. Knjigovodstveni sustavi u neprofitnom računovodstvu	13
2.1.4. Temeljne odredbe o računovodstvu	17
2.1.4.1. Računovodstvena načela	17
2.1.4.2. Knjigovodstvena isprava	18
2.1.4.3. Poslovne knjige	21
2.2. Jednostavno knjigovodstvo <i>Mr. sc. Nada DREMEL, dipl. oec., ovl. rač, ovl. rev. i ovl. por. savj.</i>	26
2.2.1. Poslovne knjige jednostavnog knjigovodstva	26
2.2.1.1. Opće napomene	27
2.2.1.2. Knjiga blagajne	27
2.2.1.3. Knjiga primitaka i izdataka	28
2.2.1.4. Knjiga ulaznih računa	30
2.2.1.5. Knjiga izlaznih računa	31
2.2.1.6. Popis dugotrajne nefinansijske imovine	32
2.2.2. Nenavedene knjige i pomoćne evidencije prema posebnim propisima	34
2.2.2.1. Nenavedene knjige i pomoćne evidencije prema posebnim propisima	34
2.2.2.2. Nenavedene knjige i pomoćne evidencije prema potrebama neprofitne osobe	34
2.2.3. Sveobuhvatni primjer vođenja jednostavnog knjigovodstva	34
2.2.3.1. Opće napomene	35
2.2.3.2. Predlošci knjiga i evidencija	37
2.2.4. Prijelaz iz jednostavnog u dvostavno knjigovodstvo	42
2.3. Dvostavno knjigovodstvo <i>Mr. sc. Nada DREMEL, dipl. oec., ovl. rač, ovl. rev. i ovl. por. savj.</i>	43
2.3.1. Temeljna načela iskazivanja (priznavanja) knjigovodstvenih podataka (pozicija)	43
2.3.1.1. Imovina	43
2.3.1.2. Obveze	47
2.3.1.3. Prihodi	48
2.3.1.4. Rashodi	52
2.3.1.5. Vlastiti izvori	54
2.3.2. Knjigovodstveni računi i računski plan	54

2.4.	Knjigovodstveni računi računskog plana: kako vrednovati i iskazivati poslovne događaje <i>Mr. sc. Nada DREMEL, dipl. oec., ovl. rač, ovl. rev. i ovl. por. savj.</i>	57
2.4.1.	Nefinansijska imovina (RAZRED 0)	57
2.4.1.1.	Skica knjiženja temeljnih promjena na imovini.....	58
2.4.1.1.1.	Dugotrajna imovina	58
2.4.1.1.2.	Kratkotrajna imovina.....	61
2.4.1.2.	Dugotrajna imovina	62
2.4.1.2.1.	Neproizvedena dugotrajna imovina (SKUPINA 01).....	63
2.4.1.2.1.1.	Materijalna imovina (PODSKUPINA 011)	63
2.4.1.2.1.2.	Nematerijalna imovina (PODSKUPINA 012)	67
2.4.1.2.1.3.	Ispravak vrijednosti neproizvedene dugotrajne imovine (PODSKUPINA 019)	70
2.4.1.2.2.	Proizvedena dugotrajna imovina (SKUPINA 02)	73
2.4.1.2.2.1.	Građevinski objekti (PODSKUPINA 021).....	73
2.4.1.2.2.2.	Postrojenja i oprema (PODSKUPINA 022)	75
2.4.1.2.3.	Prijevozna sredstva (PODSKUPINA 023).....	76
2.4.1.2.3.1.	Knjige, umjetnička djela i ostale izložbene vrijednosti (PODSKUPINA 024).....	78
2.4.1.2.3.2.	Nematerijalna proizvedena dugotrajna imovina (PODSKUPINA 026)	78
2.4.1.2.3.3.	Ispravak vrijednosti proizvedene dugotrajne imovine (PODSKUPINA 029)	79
2.4.1.2.4.	Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti (SKUPINA 03).....	80
2.4.1.3.	Sitni inventar (SKUPINA 04).....	81
2.4.1.4.	Nefinansijska imovina u pripremi (SKUPINA 05)	84
2.4.1.5.	Kratkotrajna imovina (SKUPINA 06)	85
2.4.2.	Financijska imovina (RAZRED 1).....	89
2.4.2.1.	Novac u banci i blagajni (SKUPINA 11).....	90
2.4.2.1.1.	Novac u banci (PODSKUPINA 111)	90
2.4.2.1.2.	Novac u blagajni (PODSKUPINA 113)	95
2.4.2.1.3.	Vrijednosnice u blagajni (PODSKUPINA 114)	99
2.4.2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i ostalo (SKUPINA 12)	99
2.4.2.2.1.	Depoziti u bankama i ostalim financijskim institucijama (PODSKUPINA 121).....	100
2.4.2.2.2.	Jamčevni polozi (PODSKUPINA 122).....	101
2.4.2.2.3.	Potraživanja od radnika (PODSKUPINA 123).....	102
2.4.2.2.4.	Potraživanja za više plaćene poreze i doprinose (PODSKUPINA 124).....	106
2.4.2.2.5.	Ostala potraživanja (PODSKUPINA 129).....	108
2.4.2.3.	Zajmovi (SKUPINA 13).....	112
2.4.2.4.	Vrijednosni papiri (SKUPINA 14).....	117
2.4.2.5.	Dionice i udjeli u glavnici (SKUPINA 15).....	120
2.4.2.6.	Potraživanja za prihode (SKUPINA 16)	122
2.4.2.6.1.	Potraživanja od kupaca (PODSKUPINA 161).....	124
2.4.2.6.2.	Potraživanja za članarine i članske doprinose (PODSKUPINA 162).....	125
2.4.2.6.3.	Potraživanja za prihode po posebnim propisima (PODSKUPINA 163).....	126
2.4.2.6.4.	Potraživanja za prihod od imovine (PODSKUPINA 164).....	127
2.4.2.6.5.	Ostala nespomenuta potraživanja (PODSKUPINA 165)	128

2.4.2.6.6.	Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda (SKUPINA 19 – AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA)	131
2.4.2.6.6.1.	Rashodi budućih razdoblja (PODSKUPINA 191).....	131
2.4.2.6.6.2.	Nedospjela naplata prihoda (PODSKUPINA 192).....	132
2.4.3.	Obveze (RAZRED 2)	134
2.4.3.1.	Skica knjiženja temeljnih promjena	135
2.4.3.2.	Obveze za rashode (SKUPINA 24)	136
2.4.3.2.1.	Obveze za radnike (PODSKUPINA 241).....	139
2.4.3.2.2.	Obveze za materijalne rashode (PODSKUPINA 242).....	141
2.4.3.2.3.	Obveze za finansijske rashode (PODSKUPINA 244)	147
2.4.3.2.4.	Obveze za prikupljena sredstva pomoći (PODSKUPINA 245).....	148
2.4.3.2.5.	Ostale obveze (PODSKUPINA 249)	149
2.4.3.3.	Obveze za vrijednosne papire (SKUPINA 25)	158
2.4.3.4.	Obveze za kredite i zajmove (SKUPINA 26)	160
2.4.3.5.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja (SKUPINA 29).....	161
2.4.3.5.1.	Odgođeno plaćanje rashoda (PODSKUPINA 291).....	162
2.4.3.5.2.	Naplaćeni prihodi budućih razdoblja (PODSKUPINA 292)	163
2.4.4.	Prihodi (RAZRED 3)	167
2.4.4.1.	Skica knjiženja temeljnih promjena	168
2.4.4.1.1.	Nerecipročni prihodi.....	168
2.4.4.1.2.	Recipročni prihodi	172
2.4.4.2.	Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga (SKUPINA 31)	173
2.4.4.3.	Prihodi od članarina i članskih doprinosa (SKUPINA 32)	175
2.4.4.4.	Prihodi po posebnim propisima (SKUPINA 33)	177
2.4.4.5.	Prihodi od imovine (SKUPINA 34)	178
2.4.4.5.1.	Prihodi od finansijske imovine (PODSKUPINA 341)	178
2.4.4.5.2.	Prihodi od nefinansijske imovine (PODSKUPINA 342).....	181
2.4.4.6.	Prihodi od donacija (SKUPINA 35)	181
2.4.4.7.	Ostali prihodi (SKUPINA 36)	185
2.4.4.8.	Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija (SKUPINA 37)	188
2.4.4.9.	Raspored prihoda (SKUPINA 39)	190
2.4.5.	Rashodi (RAZRED 4).....	190
2.4.5.1.	Skica knjiženja temeljnih promjena	191
2.4.5.2.	Rashodi za radnike (SKUPINA 41).....	192
2.4.5.3.	Materijalni rashodi (SKUPINA 42).....	195
2.4.5.3.1.	Naknade troškova radnicima (PODSKUPINA 421).....	195
2.4.5.3.2.	Naknade troškova članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima i slično (PODSKUPINA 422)	196
2.4.5.3.3.	Naknade volonterima (PODSKUPINA 423)	197
2.4.5.3.4.	Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa (PODSKUPINA 424)	197
2.4.5.3.5.	Rashodi za usluge (PODSKUPINA 425).....	197
2.4.5.3.6.	Rashodi za materijal i energiju (PODSKUPINA 426).....	200
2.4.5.4.	Rashod amortizacije (PODSKUPINA 43).....	200
2.4.5.5.	Finansijski rashodi (SKUPINA 44).....	204
2.4.5.6.	Donacije (SKUPINA 45)	205
2.4.5.7.	Ostali rashodi (SKUPINA 46)	206
2.4.5.8.	Rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija (SKUPINA 47)	208

2.4.5.9.	Raspored rashoda (SKUPINA 49)	209
2.4.6.	Vlastiti izvori (RAZRED 5)	209
2.4.6.1.	Vlastiti izvori (SKUPINA 51)	209
2.4.6.1.1.	Vlastiti izvori (PODSKUPINA 511).....	209
2.4.6.1.2.	Revalorizacijska rezerva (PODSKUPINA 512)	210
2.4.6.2.	Rezultat poslovanja (SKUPINA 52).....	211
2.4.6.2.1.	Višak	212
2.4.6.2.2.	Manjak	213
2.4.7.	Izvanbilančni zapisi (RAZRED 6).....	215
2.4.7.1.	Prelazak iz dvostavnog knjigovodstva u jednostavno knjigovodstvo	215
2.5.	Organizacija knjigovodstva i povezno knjigovodstvo <i>Mr. sc. Nada DREMEL, dipl. oec., ovl. rač, ovl. rev. i ovl. por. savj.</i>	219
2.5.1.	Uvod	219
2.5.2.	Računovodstveni poslovi.....	219
2.5.3.	Cjelovitost neprofitne organizacije	220
2.5.4.	Jedinstveni finansijski izvještaji.....	220
2.5.5.	Primjer	222
2.6.	Prilozi	228
2.6.1.	Kratice.....	228
2.6.2.	Skraćenice	229
2.6.3.	Pojmovnik	229
2.6.4.	Predlošci.....	229
2.6.5.	Sheme.....	229
2.6.6.	Pregled knjiženja	231
2.6.7.	Propisi	235
2.6.8.	Literatura	236
2.7.	Popis imovine i obveza <i>Jasna VUK, dipl. oec. i ovl. rač.</i>	237
2.7.1.	Tko je obvezan provesti popis imovine i obveza.....	237
2.7.2.	Predmet popisa imovine i obveza	237
2.7.3.	Provedba popisa imovine i obveza	239
2.7.3.1.	Osnivanje popisnog povjerenstva.....	239
2.7.3.1.1.	Provodenje popisa imovine i obveza	240
2.7.3.2.	Popisne liste	243
2.7.3.3.	Izvještaj o obavljenom popisu imovine i obveza.....	244
2.7.4.	Rezultati provedenog popisa imovine i obveza.....	245
2.7.4.1.	Manjak utvrđen popisom	246
2.7.4.2.	Višak utvrđen popisom.....	247
2.7.4.3.	Popisne razlike kod neprofitne organizacije obveznika PDV-a	248
2.7.4.4.	Rashodovanje dugotrajne nefinancijske imovine.....	248
2.7.4.5.	Otpis potraživanja i obveza.....	249
2.7.5.	Posljedice neprovodenja popisa imovine i obveza.....	249
2.8.	Računovodstvene politike u neprofitnom računovodstvu, primjer za udrugu <i>Mr. sc. Nada DREMEL, dipl. oec., ovl. rač, ovl. rev. i ovl. por. savj.</i>	250
2.8.1.	Općenito	250
2.8.2.	Računovodstvene politike kod neprofitnih organizacija.....	251
2.8.2.1.	Opće odredbe o računovodstvenim politikama	251

2.8.2.2.	Primjer računovodstvene politike udruge.....	252
2.8.3.	Preporuka za donošenje računovodstvenih politika	268
3.	Financijsko izvještavanje u neprofitnom računovodstvu	
	<i>Mr. sc. Ivana JAKIR-BAJO, dipl. oec.</i>	269
3.1.	Uvodne napomene	269
3.2.	Obveznici financijskog izvještavanja	269
3.3.	Financijsko izvještavanje u sustavu dvojnog knjigovodstva	270
3.3.1.	Tromjesečni financijski izvještaj.....	272
3.3.2.	Polugodišnji financijski izvještaj	273
3.3.2.1.	Godišnji financijski izvještaji	273
3.4.	Financijsko izvještavanje u sustavu jednostavnog knjigovodstva	275
3.5.	Izjava o neaktivnosti	278
3.6.	Izvještaj o potrošnji proračunskih sredstava.....	279
3.6.1.	Obveza izvještavanja o potrošnji proračunskih sredstva.....	279
3.6.2.	Obveznici sastavljanja izvještaja o potrošnji proračunskih sredstava	280
3.7.	Izgled i sadržaj izvještaja o potrošnji proračunskih sredstava	281
3.8.	Financijski izvještaji vs. Izvještaja o potrošnji proračunskih sredstava.....	283
II. POSLOVNO OKRUŽENJE		285
1.	Djelatnosti neprofitnih organizacija.....	287
1.1.	Obavljanje ugostiteljske djelatnosti od strane neprofitnih pravnih osoba <i>Maja MAGDIĆ-HANŽEK, dipl. iur.</i>	287
1.1.1.	Temeljne napomene	287
1.1.2.	Što se ne smatra obavljanjem ugostiteljske djelatnosti?.....	287
1.1.2.1.	Obveze udruge glede popisa svojih članova	292
1.1.2.2.	Inspeksijski nadzor, upravne i prekršajne mjere	292
1.1.2.2.1.	Upravne mjere	293
1.1.2.2.2.	Kaznene odredbe.....	293
1.1.3.	Udruge i ustanove – obavljanje ugostiteljske djelatnosti	294
1.1.3.1.	Osnivanje i način obavljanja djelatnosti udruge i ustanove.....	294
1.1.3.1.1.	Koje udruge mogu obavljati ugostiteljsku djelatnost?	295
1.1.3.1.2.	Koje ustanove mogu obavljati ugostiteljsku djelatnost?	295
1.1.3.1.3.	Koje ugostiteljske usluge mogu pružati navedene udruge i ustanove?	295
1.1.3.2.	Minimalni uvjeti za vrstu i uvjeti za kategoriju.....	296
1.1.3.3.	Postupak utvrđivanja uvjeta za obavljanje ugostiteljske djelatnosti	296
1.1.3.3.1.	Utvrđivanje uvjeta od strane nadležnog ureda	296
1.1.3.3.2.	Utvrđivanje uvjeta od strane Ministarstva turizma	297
1.1.3.4.	Propisi kojih se udruge i ustanove trebaju pridržavati u obavljanju ugostiteljske djelatnosti.....	298
1.1.3.5.	Povremeno obavljanje ugostiteljske djelatnosti udruga i ustanova izvan objekta	300
1.1.3.6.	Obveze udruge glede popisa svojih članova	301
1.1.3.7.	Inspeksijski nadzor, upravne i prekršajne mjere	301
1.1.3.7.1.	Upravne mjere	301
1.1.3.7.2.	Prekršajne odredbe.....	302
1.2.	Pružanje usluga u turizmu od strane neprofitnih pravnih osoba <i>Maja MAGDIĆ-HANŽEK, dipl. iur.</i>	303
1.2.1.	Temeljne napomene.....	303

1.2.2.	Turizam u važećem zakonu	304
1.2.2.1.	Što se ne smatra pružanjem usluga u turizmu?	304
1.2.2.2.	Organiziranje turističkog paket aranžmana od strane sindikata, udruga, te izleta od strane škola odnosno odgojno-obrazovnih ustanova	304
1.2.2.3.	Obveza udruga te škola i drugih odgojno-obrazovnih ustanova	305
1.2.2.4.	Pružanje određenih usluga turističke agencije od strane hrvatskog ferijalnog i hostelskog saveza	308
1.2.2.5.	Posredovanje udruge turističkih vodiča	309
1.2.2.6.	Organiziranje konferencije, savjetovanja, simpozija itd.	309
1.2.2.7.	Obveza vođenja popisa članova udruge	310
1.2.2.8.	Upravne mjere	311
1.2.2.9.	Prekršajne odredbe	311
1.2.3.	Pružanje usluga u turizmu od strane neprofitnih pravnih osoba danom stupanja na snagu novog Zakona o pružanju usluga u turizmu	313
1.2.3.1.	Uvodno	313
1.2.3.2.	Što se ne smatra pružanjem usluga u turizmu?	313
1.2.3.3.	Usluge u turizmu i neprofitne pravne osobe	313
1.2.3.3.1.	Putovanja koja organiziraju sindikati, udruge, vjerske zajednice, škole i druge odgojno-obrazovne ustanove.....	314
1.2.3.3.2.	Pružanje određenih usluga turističke agencije od strane hrvatskog ferijalnog i hostelskog saveza	315
1.2.3.3.3.	Posredovanje udruge turističkih vodiča	316
1.2.3.3.4.	Turističke usluge u kongresnom i poslovnom turizmu	316
1.2.3.3.5.	Javne ustanove koje pružaju usluge turističke agencije.....	317
1.2.3.3.6.	Turističke usluge u zdravstvenom turizmu	317
1.2.3.3.7.	Upravne mjere	317
1.3.	Posebnosti neprofitnih pravnih osoba u djelatnosti trgovine <i>Darko MAREČIĆ, dipl. iur.</i>	318
1.3.1.	Uvodne napomene	318
1.3.2.	Općenito o neprofitnim pravnim osobama	319
1.3.2.1.	Udruge	320
1.3.2.2.	Ustanove	320
1.3.2.3.	Zadruge	321
1.3.2.4.	Zaklade i fundacije	322
1.3.3.	Općenito o obavljanju djelatnosti trgovine	322
1.3.3.1.	Normativno uređenje trgovine	322
1.3.3.2.	Što je trgovina i u kojim se oblicima može obavljati.....	324
1.3.3.3.	Tko može obavljati djelatnost trgovine	325
1.3.3.3.1.	Koga se smatra trgovcem sukladno odredbama ZoT-a	325
1.3.3.3.2.	Koje druge fizičke i pravne osobe mogu obavljati trgovinu i na koje načine	326
1.3.4.	Općenito o minimalnim tehničkim i drugim propisanim uvjetima za obavljanje trgovine	326
1.3.5.	Uz koje uvjete i na koje načine neprofitne pravne osobe mogu obavljati trgovinu	328
1.3.5.1.	Prodaja vlastitih proizvoda.....	328

1.3.5.2.	Obavljanje prodaje radi ostvarivanja utvrđenih ciljeva, a ne stjecanja dobiti.....	329
1.3.5.3.	Prodaja robe predviđena posebnim propisima i odredbama statuta ili drugog općeg akta.....	329
1.3.5.4.	Obavljanje prodaje na propisane načine.....	330
1.3.5.4.1.	Općenito o propisanim načinima prodaje robe.....	330
1.3.5.4.2.	Posebno o propisanim načinima prodaje robe	331
1.3.5.4.2.1.	Prodaja na klupama i štandovima izvan tržnica na malo	331
1.3.5.4.2.2.	Prodaja na klupama i štandovima unutar trgovачkih centara, ustanova i sl.	332
1.3.5.4.2.3.	Prodaja putem kioska.....	332
1.3.5.4.2.4.	Prigodna prodaja	333
1.3.5.4.2.5.	Prodaja u prostorima kulturnih, sakralnih, obrazovno-pedagoških, sportskih, znanstvenih i drugih javnih ustanova te prostorima koji su proglašeni zaštićenim područjem prirode.	333
1.3.6.	Ispunjavanje minimalnih tehničkih uvjeta	334
1.3.6.1.	Ishođenje rješenja o ispunjavanju minimalno tehničkim i drugim propisanim uvjetima	334
1.3.6.2.	Minimalni tehnički uvjeti za prodajne objekte, opremu i sredstva kojima NPO obavlja prodaju vlastitih proizvoda.....	335
1.3.6.2.1.	Štandovi i prodajne kupe	335
1.3.6.2.2.	Kiosk za prodaju robe	336
1.3.7.	Uvjeti za prodaju robe na otvorenim prostorima	336
1.3.8.	Kojih se obveza neprofitne pravne osobe moraju pridržavati kad prodaju svoje proizvode	338
1.3.8.1.	Isticanje natpisa s oznakom tvrtke ili naziva neprofitne pravne osobe	338
1.3.8.2.	Isticanje obavijesti o radnom vremenu	338
1.3.8.3.	Isticanje i pridržavanje uvjeta prodaje	339
1.3.8.4.	Isticanje cijena i pridržavanje istaknutih cijena	339
1.3.8.5.	Posebni oblici prodaje robe	340
1.3.8.6.	Izdavanje računa	341
1.3.8.7.	Pisani prigovori potrošača	342
1.3.8.8.	Odgovornost neprofitne pravne osobe za materijalne nedostatke prodanog proizvoda	342
1.3.8.9.	Osiguranje podataka o stanju robe	343
1.3.8.10.	Ispunjavanje mjeriteljskih zahtjeva i obveza koji se odnose na ambalažu	344
1.3.9.	Kojih se zabrana i ograničenja neprofitne pravne osobe moraju pridržavati kad prodaju svoje proizvode.....	344
1.3.9.1.	Zabrana i/ili ograničenje prodaje određenih proizvoda izvan prodavaonica.....	345
1.3.9.2.	Zabrana prodaje određenih proizvoda maloljetnim osobama	345
1.3.9.3.	Zabrana davanja osobnih podataka potrošača	346
1.3.9.4.	Zabrana neželjene komunikacije s potrošačima putem telefona i/ili poruka te ostavljanja oglasnih poruka i materjala	346
1.3.9.5.	Zabrana nepoštenog trgovanja i nepoštene poslovne prakse	346
1.3.9.5.1.	Nepošteno trgovanje	347

1.3.9.5.2.	Nepoštena poslovna praksa	347
1.3.10.	Označavanje proizvoda	348
1.3.10.1.	Označavanje neprehrambenih proizvoda.....	348
1.3.10.2.	Označavanje hrane	348
1.3.10.2.1.	Općenito o označavanju hrane	348
1.3.10.2.2.	Označavanje pretpakirane hrane.....	350
1.3.10.2.3.	Označavanje nepretpakirane hrane	350
1.3.11.	Inspeksijski nadzor u trgovini.....	351
2.	Porezi (neprofitno motrište).....	352
2.1.	Posebitosti neprofitnih organizacija u sustavu poreza na dohodak s posebnim osvrtom na službena putovanja <i>Jasna VUK, dipl. oec. i ovl. rač.</i>	352
2.1.1.	Pomoći i neki primitci u naravi.....	352
2.1.2.	Što se smatra službenim putovanjem	353
2.1.3.	Dokumentacija za evidentiranje i praćenje službenih putovanja	353
2.1.3.1.	Putni nalog	354
2.1.3.2.	Evidentiranje ispostavljenih putnih naloga	355
2.1.3.3.	Izvještavanje putem obrasca JOPPD.....	356
2.1.4.	Troškovi službenih putovanja.....	356
2.1.4.1.	Dnevnice za službena putovanja u tuzemstvu	357
2.1.4.2.	Dnevnice za službena putovanja u inozemstvo.....	359
2.1.4.3.	Troškovi prijevoza i noćenja na službenom putu	359
2.1.4.4.	Troškovi uporabe privatnog automobila na službenom putovanju.....	359
2.1.5.	Službena putovanja u tuzemstvu	360
2.1.5.1.	Zaposlenici neprofitne organizacije na službenom putovanju	360
2.1.5.1.1.	Osobe koje nisu primile oporezive primitke u 2017. godini.....	361
2.1.5.1.2.	Osobe koje su primile oporezive primitke u 2017. godini.....	366
2.1.5.2.	Službena putovanja nerezidenata	366
2.1.6.	Načini isplate nadoknada troškova službenog putovanja	368
2.1.7.	Kada nije potrebno predati obrazac JOPPD	369
2.2.	Posebnosti neprofitnih pravnih osoba u sustavu PDV-a <i>Dr. sc. Ljerka MARKOTA, prof. vis. šk. i ovl. rač.</i>	369
2.2.1.	Temeljne odredbe u vezi s oporezivanjem neprofitnih pravnih osoba kao obveznika PDV-a	370
2.2.1.1.	Koje su neprofitne osobe obveznici PDV-a	371
2.2.2.	Sastavljanje obrasca PDV za posljednje razdoblje oporezivanja kalendarske godine	374
2.2.2.1.	Koji računi ulaze u posljednje razdoblje oporezivanja kalendarske godine i porezne evidencije	374
2.2.2.2.	Obveze u vezi s podjelom pretporeza u 2017. iz ulaznih računa	375
2.2.3.	Izračun postotka za priznavanje pretporeza u prosincu 2017. kod neprofitne pravne osobe – sportska udruga	377
2.2.3.1.	Usklađenje postotka za priznavanje pretporeza u prosincu 2017. – Nепrofitна особа	379
2.2.3.2.	Korištenje postotka priznavanja pretporeza u novom obračunskom razdoblju	381
2.2.3.3.	Ispravak pretporeza.....	381
2.2.3.4.	Ispravak pretporeza zbog izlaska iz sustava PDV-a ili prelaska u cijelosti na promete oslobođene PDV-a.....	383

2.2.3.5.	Ispravak pretporeza zbog promjene postotka za priznavanje pretporeza.....	384
2.2.3.6.	Sastavljanje obrasca PDV za posljednje razdoblje i zaključivanje poreznih knjiga i evidencija.....	387
2.2.3.7.	Saldiranje pretporeza i obveze PDV-a u računovodstvenim evidencijama.....	388
2.3.	Neprofitne organizacije u sustavu poreza na dobitak <i>Marijana HERCEG, dipl. oec.</i>	389
2.3.1.	Porezna osnovica	395
2.3.1.1.	Paušalno utvrđene porezna osnovica	397
2.4.	Neprofitne organizacije - uvoz i izvoz <i>Mr. sc. Melita BULJAN, dipl. oec.</i>	399
2.4.1.	Uvod	399
2.4.2.	Carinsko područje EU	400
2.4.3.	Kako carinski propisi definiraju neprofitne organizacije	400
2.4.4.	Uvjeti uvoza i izvoza robe	401
2.4.4.1.	Uvoz robe.....	402
2.4.4.2.	Izvoz robe	403
2.4.4.3.	Uvjeti uvoza i izvoza robe	403
2.4.5.	Oslobođenja pri uvozu	404
2.4.5.1.	Carinska oslobođenja pri uvozu vezane za neprofitne organizacije.....	404
2.4.5.2.	Pošiljke zanemarive vrijednosti	404
2.4.5.2.1.	Obrazovni, znanstveni i kulturni materijali	405
2.4.5.2.2.	Znanstveni instrumenti i uređaji	407
2.4.5.2.3.	Oprema u nekomercijalne svrhe	407
2.4.5.2.4.	Laboratorijske životinje i biološke ili kemijske tvari za istraživanje.....	408
2.4.5.2.5.	Terapijske tvari ljudskoga podrijetla i reagensi za određivanje krvne grupe i vrste tkiva.....	408
2.4.5.2.6.	Instrumenti i uređaju za medicinsko istraživanje, dijagnosticiranje ili liječenje	409
2.4.5.2.7.	Referentne tvari za nadzor kvalitete medicinskih proizvoda	409
2.4.5.2.8.	Roba za dobrotvorne ili filantropske organizacije.....	409
2.4.5.2.9.	Roba za slike i druge hendikepirane osobe.....	411
2.4.5.2.10.	Roba namijenjena žrtvama elementarnih nepogoda	411
2.4.5.2.11.	Počasna odlikovanja i nagrade.....	412
2.4.5.3.	Porezna oslobođenja pri uvozu vezana za neprofitne organizacije	412
2.4.5.3.1.	Pošiljke zanemarive vrijednosti	412
2.4.5.3.2.	Laboratorijske životinje i biološke ili kemijske tvari za istraživanje.....	413
2.4.5.3.3.	Terapeutiske tvari ljudskoga podrijetla i reagensi za određivanje krvne grupe i tipizaciju tkiva	413
2.4.5.3.4.	Referentne tvari za nadzor kvalitete medicinskih proizvoda	413
2.4.5.3.5.	Roba za dobrotvorne ili humanitarne organizacije roba koja je namijenjena žrtvama katastrofa	413
2.4.5.3.6.	Roba koja je namijenjena žrtvama katastrofa	414
2.4.5.3.7.	Roba za slike i druge hendikepirane osobe.....	414
2.4.5.3.8.	Odlikovanja i priznanja.....	415
2.4.5.3.9.	Roba za koju ne postoji porezna povlastica pri uvozu, ali se primjenjuje carinska povlastica	415
2.4.5.4.	Zabrane otuđenja	416

III. RAD FIZIČKIH OSOBA	417
1. Ugovorni oblici za rad fizičkih osoba	419
1.1. Rad u neprofitnim organizacijama na temelju ugovora o radu i ugovora o djelu <i>Ante VIDOVIĆ, dipl. iur.</i>	419
1.1.1. Uvod	419
1.1.2. Razlike između ugovora o radu i ugovora o djelu	419
1.1.3. Izvođenje djela	424
1.1.4. Sažet osvrt na provedbu zaštite na radu	425
1.2. Volonterstvo	
<i>Jasna VUK, dipl. oec. i ovl. rač.</i>	427
1.2.1. Što je volontiranje?	427
1.2.2. Vrste volontiranja	427
1.2.3. Što se smatra volontiranjem	428
1.2.4. Načela volontiranja prema Zakonu o volonterstvu	429
1.2.5. Organiziranje volontiranja	429
1.2.6. Ugovor o volontiranju	430
1.2.7. Prava i obveze volontera	435
1.2.7.1. Prava i obveze organizatora volontiranja	436
1.2.8. Vođenje evidencija i izvještavanje o volontiranju	437
1.2.8.1. Vođenje evidencije o volonterima	438
1.2.8.2. Izvještavanje o volontiranju	439
1.2.8.3. Izdavanje potvrda volonterima	441
1.2.9. Nadoknada troškova volonterima	446
1.2.9.1. Troškovi volontiranja	446
1.2.9.2. Što se smije isplatiti volonterima prema Zakonu o volonterstvu	447
1.2.9.3. Što se ne smije isplatiti volonterima prema Zakonu o volonterstvu	447
1.2.9.4. Porezni položaj isplaćenih nadoknada troškova	448
1.2.9.4.1. Novčane naknade isplaćene za troškove volontiranja	448
1.2.9.4.2. Novčane naknade isplaćene za troškove službenog putovanja i džeparac volontera	450
2. Javna davanja na primitke fizičkih osoba koje rade za neprofitnu organizaciju	453
2.1. Plaća	
<i>Lucija TURKOVIĆ-JARŽA, dipl. oec.</i>	453
2.1.1. Plaća prema propisima o radu	453
2.1.2. Prijava radnika na obvezna osiguranja	454
2.1.3. Doprinosi za obvezna osiguranja	454
2.1.3.1. Osnovica za plaćanje doprinosa	454
2.1.3.2. Stopne po kojima se obračunavaju doprinosi te obveznici doprinosa i obveznici obračunavanja i plaćanja doprinosa	456
2.1.4. Oporezivanje plaća	456
2.1.4.1. Primjeri obračuna plaća	458
2.1.4.2. Rokovi za plaćanje doprinosa i poreza	462
2.1.4.3. Uplatni računi za doprinose iz plaća i na plaće, porez na dohodak i prirez	462
2.1.5. Naknade plaće za bolovanje i rodiljni dopust	463
2.1.5.1. Slučajevi u kojima radnici ostvaruju pravo na naknadu plaće za bolovanje	463

2.1.5.2.	Utvrđivanje naknade za bolovanje	464
2.1.5.3.	Utvrđivanje naknade za bolovanje koju isplaćuje poslodavac na svoj teret za prvih 42 dana bolovanja, odnosno 7 dana za invalida rada.....	466
2.1.5.4.	Utvrđivanje naknade koja se isplaćuje na teret HZZO-a ili državnog proračuna	468
2.1.5.5.	Kako treba obračunati naknadu za bolovanje ako u prethodnom šestomjesečnom razdoblju nije isplaćena niti jedna ili samo jedna plaća	472
2.1.6.	Rodiljni dopust	473
2.1.6.1.	Pravo na rodiljni dopust	473
2.1.6.2.	Naknada plaće za rodiljni dopust	474
2.1.7.	Iskazivanje podataka u obrascu JOPPD za radnike koji se nalaze na bolovanju, rodilnjom, roditeljskom dopustu, održavanju trudnoće te ozljede na radu	475
2.2.	Drugi dohodak <i>Mr. Anja BOŽINA, ovl. rač.</i>	475
2.2.1.	Primici koji se ostvaruju na temelju ugovora o djelu i ugovora o autorskom djelu.....	475
2.2.2.	Obračun poreza na drugi dohodak na primitke koji se ne smatraju autorskim naknadama	477
2.2.3.	Isplata drugog dohotka umirovljeniku.....	479
2.2.4.	Obračun drugog dohotka na isplate koje su oslobođene plaćanja doprinosa.....	480
2.2.5.	Fizičke osobe koje primaju autorskú i umjetničku naknadu	481
2.2.5.1.	Obračun autorske i umjetničke naknade.....	481
2.2.5.2.	Obračun drugog dohotka u slučaju isplate umjetničke naknade.....	482
2.2.6.	Primitci po osnovi drugog dohotka koje se isplićuju na temelju računa	484
2.2.7.	Obvezno godišnje oporezivanje drugog dohotka	486
2.2.8.	Isplata drugog dohotka nerezidentu	486
2.2.9.	neoprezivi primitci	491
2.3.	Neoprezivi primitci radnika i osoba na stručnom osposobljavanju <i>Mr. Anja BOŽINA, ovl. rač.</i>	491
2.3.1.	Neoprezivi primitci radnika	491
2.3.1.1.	Troškovi koji nastaju na službenom putu	494
2.3.1.2.	Putni troškovi vezani za obrazovanje.....	498
2.3.1.3.	Prijevoz s posla i na posao.....	499
2.3.1.4.	Vjerodostojne isprave za neoprezive isplate i putni nalog.....	500
2.3.1.5.	Loco vožnja	501
2.3.1.6.	Neoprezivi primitci fizičkih osoba na stručnom osposobljavanju	501

IV. DEVIZNO POSLOVANJE

	<i>Mr. sc. Marcela KIR, dipl. oec.</i>	503
1.	Pojašnjenje pojmova.	505
1.1.	Kapitalni i tekući poslovi s inozemstvom.....	506
1.2.	Tržiste stranih sredstava plaćanja	507
1.3.	Tečaj strane valute prema kuni	508

2.	Otvaranje računa u kreditnoj instituciji	508
2.1.	Identifikacija osobe ovlaštene za poslovanje s računom	508
2.2.	Podaci za otvaranje računa	509
2.3.	Međunarodni broj bankovnog računa (IBAN)	509
3.	Platni promet s inozemstvom	510
3.1.	Kreditni transfer	510
3.2.	Akreditiv	511
3.3.	Strana gotovina i čekovi	511
3.1.	Naplata iz inozemstva	512
3.1.1.	Naplata bezgotovinskim putem	512
3.1.2.	Naplata u gotovini i čekovima	513
3.2.	Devizna blagajna	514
3.3.	Naplate i plaćanja u kunama u poslovima s inozemstvom	514
4.	Plaćanja između rezidenata u stranim sredstvima plaćanja	515
5.	Kreditni i depozitni poslovi s inozemstvom	517
6.	Izvješćivanje o poslovima s inozemstvom	518
7.	Nadzorna knjiga i devizna kontrola	518
8.	Pregled najvažnijih propisa za devizno poslovanje:	520

V. FINANCIRANJE RADA NEPROFITNIH ORGANIZACIJA 521

1.	Osnovne napomene	
	<i>Mr. sc. Nada DREMEL, dipl. oec., ovl. rač, ovl. rev. i ovl. por. savj.</i>	523
2.	Konačno financiranje	
	<i>Mr. sc. Nada DREMEL, dipl. oec., ovl. rač, ovl. rev. i ovl. por. savj.</i>	523
2.1.	Zakonsko financiranje	524
2.1.1.	Obvezno prema posebnim zakonima	524
2.1.2.	Dragovoljno prema posebnim zakonima	524
2.1.2.1.	Proračunsko financiranje	524
2.1.2.2.	Financiranje humanitarne djelatnosti	525
2.1.2.3.	Igre na sreću	525
2.2.	Gospodarske djelatnosti	526
2.3.	Člansko financiranje neprofitne organizacije	528
2.4.	Darivanja	528
3.	Privremeno financiranje putem obveza	
	<i>Mr. sc. Nada DREMEL, dipl. oec., ovl. rač, ovl. rev. i ovl. por. savj.</i>	529
4.	O nekim posebnim oblicima financiranja	530
4.1.	Darivanja i sponzorstva udruga iz javnih izvora pri njihovu radu od interesa za opće dobro <i>Vesna LENDIĆ KASALO, dipl. iur.</i>	530
4.1.1.	Mjerila koja mora ispunjavati udruga	530
4.1.2.	Udruga mora biti upisana u odgovarajuće registre	530
4.1.2.1.	Registrar udruga	530
4.1.2.2.	Registrar neprofitnih organizacija	532
4.1.3.	Djelatnosti i ciljevi djelovanja moraju biti usklađeni s predmetom financiranja	533
4.1.4.	Udruga mora uredno ispuniti obveze iz prethodnih ugovora o financiranju	533

4.1.5.	Udruga mora uredno plaćati poreze i doprinose	534
4.1.6.	Kazneni postupak i pravomočno osuđivanje za određene prekršaje i kaznena djela.....	534
4.1.6.1.	Uvjerenje o ne vođenju kaznenog postupka	534
4.1.6.2.	Uvjerenje o podacima iz prekršajne i kaznene evidencije.....	535
4.1.7.	Udruga ima organizacijske i ljudske resurse.....	536
4.1.8.	Dodatni uvjeti koji mogu biti prednost u uvjetima natječaja.....	536
4.1.9.	Primjena mjerila na druge neprofitne organizacije.....	537
4.1.10.	Ugovorne obveze koje mora ispunjavati udruga koja koristi sredstva iz javnih izvora.....	537
4.1.10.1.	Obveza provedbe programa ili projekta sukladno uvjetima natječaja	538
4.1.10.2.	Isključiva odgovornost za provedbu programa ili projekta	539
4.1.10.3.	Obveza izvještavanja o provedbi.....	539
4.1.10.4.	Obveza izbjegavanja sukoba interesa	540
4.1.10.5.	Obveze uz uredno vođenje dokumentacije i primjenu računovodstvenih propisa	541
4.1.10.6.	Obveza osiguranja javnosti i vidljivosti trošenja javnih sredstava.....	542
4.1.10.7.	Ostale ugovorne obveze	542
4.2.	Humanitarna pomoć <i>Mr. sc. Nada DREMEL, dipl. oec., ovl. rač, ovl. rev. i ovl. por. savj.</i>	545
4.2.1.	Pravni okvir	545
4.2.2.	Humanitarna pomoć.....	546
4.2.3.	Što je svrha humanitarne pomoći	547
4.2.4.	Tko može prikupljati humanitarnu pomoć.....	547
4.2.4.1.	Stalni prikupljač	549
4.2.4.2.	Organizatori humanitarnih akcija	549
4.2.5.	Prikupljanje i pružanje humanitarna pomoć	550
4.2.5.1.	Stalno prikupljanje	550
4.2.5.2.	Humanitarne akcije	551
4.2.6.	Računovodstveno motrište prikupljanja i pružanja humanitarne pomoći kod neprofitnih organizacija	557
4.2.7.	Porezna napomena	560
4.2.8.	Izvješćivanja i evidencije	560
4.2.8.1.	Stalni prikupljači	560
4.2.8.2.	Organizatori humanitarnih akcija	561
4.3.	Prigodna jednokratna tombola <i>Mr. sc. Nada DREMEL, dipl. oec., ovl. rač, ovl. rev. i ovl. por. savj.</i>	561
4.3.1.	Pravni okvir	561
4.3.2.	Osnovne odredbe o igrama na sreću	562
4.3.3.	Lutrijske igre na sreću	564
4.3.3.1.	Opće odredbe o lutrijskim igrama na sreću	564
4.3.3.2.	Prigodna tombola	568
4.3.4.	Klađenje	571
4.3.5.	Javna davanja	572
4.3.6.	Izvješćivanje	572
4.3.7.	Nagradne igre	572
4.3.8.	Primjer procesa organiziranja prigodne tombole u neprofitnoj organizaciji.....	572
4.3.8.1.	Zahtjev za izdavanje odobrenja za održavanje prigodne tombole.....	573
4.3.8.2.	Konačni obračun tombole.....	579

VI. PLANIRANJE – PROGRAM RADA I FINANSIJSKI PLAN	
<i>Mr. sc. Ivana JAKIR-BAJO, dipl. oec.</i>	581
1. Zakonodavni okvir i obveznici	583
2. Način i rokovi donošenja finansijskog plana	583
3. Obvezni dijelovi finansijskog plana	584
3.1. Plan prihoda i rashoda	585
3.2. Plan zaduživanja i otplata	590
3.3. Obrazloženje	592
3.4. Plan novčanih tijekova	596
VII. UPRAVLJANJE	599
1. Sustav finansijskog upravljanja i kontrola u neprofitnim organizacijama	
<i>Mr. sc. Ivana JAKIR-BAJO, dipl. oec.</i>	601
1.1. Uvodne napomene	601
1.2. Obveznici samoprocjene učinkovitog i djelotvornog funkcioniranja sustava finansijskog upravljanja i kontrola	601
1.3. Način provođenja samoprocjene	602
1.4. Akcijski plan	604
1.5. Rok izrade i dostava Upitnika	605
2. Interni akt neprofitne organizacije	
<i>Mr. sc. Nada DREMEL, dipl. oec., ovl. rač, ovl. rev. i ovl. por. savj.</i>	606
2.1. Osnovne odrednice	606
2.2. Koje su sastavnice statuta odnosno općeg akta neprofitne organizacije	607
2.3. Sastavnice statuta ili općeg unutarnjeg akta	607
2.4. Unutarnji akt neprofitne organizacije	609
2.5. Predložak unutarnjeg akta neprofitne organizacije	611
VIII. NADZOR POSLOVANJA	615
1. Finansijski nadzor neprofitnih organizacija	
<i>Slavica MALENICA, dipl. oec.</i>	617
1.1. Temeljne odredbe	617
1.2. Proračunski nadzor neprofitnih organizacija	618
1.3. Nadzor udruga propisan uredbom o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge	620
1.4. Osnovna područja koja uređuje zakon o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija	621
1.5. Finansijski nadzor neprofitnih organizacija	622
2. Revizija	
<i>Mr. sc. Nediljka ROGOŠIĆ, dipl. oec.</i>	641
2.1. Revizija finansijskih izvještaja i poslovanja neprofitnih organizacija - općenito	641
2.1.1. Temeljna razmatranja	641
2.2. Zakonski okvir za obavljanje revizije	642

2.2.1.	Revizija neprofitnih organizacija na temelju Zakona o državnom uredu za reviziju	643
2.2.2.	Revizijski proces	646
2.2.2.1.	Planiranje revizije	646
2.2.2.2.	Provedba revizijskih postupaka	647
2.2.2.3.	Izvješćivanje	648
2.2.2.4.	Praćenje izvršenja preporuka	650
2.2.3.	Revizija finansijskih izvještaja i poslovanja neprofitnih organizacija	650
2.2.3.1.	Kriteriji za odabir subjekata revizije	651
2.2.3.2.	Ciljevi revizije neprofitnih organizacija	651
2.2.3.3.	Kriteriji za ocjenu pravilnosti i efikasnosti poslovanja	653
2.2.4.	Najčešće pogreške odnosno nepravilnosti utvrđene revizijom neprofitnih organizacija	654
2.3.	Revizija finansijskih izvještaja i finansijskog poslovanja političkih stranaka	654
2.3.1.	Općenito	654
2.3.2.	Provedba revizije finansijskih izvještaja i finansijskog poslovanja političkih stranaka	656
2.3.2.1.	Ciljevi i djelokrug revizije	657
2.3.2.2.	Kriteriji za ocjenu pravilnosti finansijskog poslovanja	658
2.3.2.3.	Mišljenje o finansijskim izvještajima i poslovanju	659
2.3.2.4.	Postupci revizije	660
2.3.2.4.1.	Provjera finansijskih izvještaja	660
2.3.2.4.2.	Objava podataka na mrežnim stranicama	661
2.3.2.4.3.	Poslovne knjige	661
2.3.2.4.4.	Popis imovine i obveza	662
2.3.2.4.5.	Stjecanje prihoda	663
2.3.2.4.6.	Ostvarenje rashoda	664
2.3.2.4.7.	Izborna promidžba	664
2.3.2.4.8.	Što političke stranke trebaju provjeriti prije početka revizije?	665
2.3.3.	Revizija finansijskih izvještaja i poslovanja nezavisnih zastupnika i članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranih s liste grupe birača	673
2.3.3.1.	Osnovne odrednice	673
2.3.3.2.	Provedba revizije finansijskih izvještaja i finansijskog poslovanja članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	674
2.3.3.3.	Ciljevi i djelokrug revizije	674
2.3.3.4.	Kriteriji za ocjenu pravilnosti	675
2.3.3.5.	Postupci revizije	676
2.3.3.5.1.	Finansijski izvještaji	676
2.3.3.5.2.	Objava podataka	677
2.3.3.5.3.	Poslovne knjige	677
2.3.3.5.4.	Popis imovine i obveza	678
2.3.3.5.5.	Stjecanje prihoda	678
2.3.3.5.6.	Ostvarenje rashoda	679
2.3.3.5.7.	Što je potrebno provjeriti prije početka revizije?	679

IX. ARHIVIRANJE I ČUVANJE POSLOVNE DOKUMENTACIJE.....	687
1. Zaštite dokumentacije neprofitnih organizacija s posebnim osvrtom na arhivske propise	
<i>Elizabet KUK, prof.....</i>	689
1.1. Uvodno.....	689
1.2. Pravni okvir zaštite arhivskog gradiva	689
1.2.1. Arhivski propisi	689
1.2.2. Drugi propisi o upravljanju dokumentacijom, njenom korištenju i sl.....	691
1.2.3. Postoji li obveza zaštite dokumentacije nastale radom neprofitnih organizacija i tko je obveznik poštivanja propisa o zaštiti dokumentacije, napose arhivskih propisa?	693
1.2.4. Svrha zaštite dokumentacije neprofitnih organizacija.....	694
1.3. Obveze pravnih osoba sukladno propisima	694
1.3.1. Osnovni pojmovi iz arhivskih propisa koje treba poznavati	695
1.3.2. Obveze stvaratelja/imatelja javnog arhivskog i registraturnog gradiva	696
1.3.3. Obveze stvaratelja/imatelja privatnog arhivskog gradiva	696
1.3.4. Što znači „odgovarajuća primjena zakona“ u odnosu na stvaratelje/imatelje gradiva?	697
1.4. Obveze arhiva, njihova djelatnost i nadležnost	698
1.4.1. Obveze arhiva u odnosu na arhivsko gradivo stvaratelja/imatelja	698
1.4.2. Mogu li arhivi nametati obveze privatnim pravnim i fizičkim osobama?.....	699
1.5. Zaključno	700
1.5.1. Na koji način pravne osobe mogu osigurati odgovarajuću zaštitu dokumentacije?.....	700
1.5.2. Stručna pomoć arhiva pri ispunjenju obveza	701
2. Čuvanje računovodstvene dokumentacije u neprofitnom računovodstvu	
<i>Mr. sc. Nada DREMEL, dipl. oec., ovl. rač, ovl. rev. i ovl. por. savj.</i>	701
2.1. Uvodno.....	701
2.2. Računovodstvena dokumetacija	701
2.2.1. Knjigovodstvene isprave	702
2.2.2. Poslovne knjige	702
2.2.3. Izvještaji	702
2.3. Čuvanje računovodstvene dokumentacije	703
2.4. Porezne napomene	705
2.4.1. Opći porezni zakon i rokovi čuvanja	705
2.4.2. Porez na dodanu vrijednost	706
2.4.3. Neki posebni zakoni i propisi	706
X. POSEBNOSTI POSLOVANJA NEKIH NEPROFITNIH ORGANIZACIJA.....	707
1. Udruge	709
1.1. Osnivanje i rad udruga	
<i>Jagoda BOTIČKI, dipl. iur.....</i>	709
1.1.1. Postupanje registracijskih tijela	709

1.1.2.	Statut	712
1.1.2.1.	Opće odredbe o prepoznatljivosti udruge	713
1.1.2.2.	Područje djelovanja, ciljevi, djelatnosti udruge i gospodarske djelatnosti.....	713
1.1.2.3.	Članstvo udruge.....	714
1.1.2.4.	Upravljanje udrugom	715
1.1.2.5.	Udruživanje udruga i ustrojstveni oblici	716
1.1.2.6.	Izbor i opoziv likvidatora	716
1.1.2.7.	Imovina udruge	716
1.1.2.8.	Unutarnji nadzor i rješavanje spora i sukoba interesa unutar udruge	717
1.1.2.9.	Javnost rada	717
1.2.	Prestanak poslovanja	717
1.2.1.	Oblici prestanka udruge i likvidacijski postupak udruge – pravno motrište <i>Jagoda BOTIČKI, dipl. iur.</i>	717
1.2.1.1.	Prestanak udruge prema odredbama zakona o udrugama	717
1.2.1.2.	Kada se ne provodi likvidacijski postupak.....	718
1.2.1.3.	Provodenje postupka likvidacije udruge.....	719
1.2.1.3.1.	Provodenje likvidacijskog postupka na zahtjev likvidatora	720
1.2.1.3.2.	Provodenje likvidacijskog postupka po službenoj dužnosti.....	721
1.2.1.3.3.	Tko može biti likvidator udruge	722
1.2.2.	Prestanak postojanja udruga – ostala motrišta <i>Mr. sc. Nada DREMEL, dipl. oec., ovl. rač, ovl. rev. i ovl. por. savj.</i>	722
1.2.2.1.	Pravni okvir	722
1.2.2.2.	Porezno motrište	723
1.2.2.2.1.	Porez na dodanu vrijednost	723
1.2.2.2.2.	Porez na dobit.....	724
1.2.2.2.3.	Računovodstvo.....	725
1.2.2.2.3.1.	Popis (inventura) imovine i obveza	725
1.2.2.2.3.2.	Financijski izvještaji.....	726
1.2.2.2.4.	Knjigovodstveni primjer	727
1.2.2.2.4.1.	Likvidacija udruge	728
1.2.2.2.4.2.	Skraćeni postupak postojanja udruge	734
2.	Sportske organizacije	734
2.1.	Financiranje sporta u Republici Hrvatskoj <i>Nataša MUŽDALO, prof.; dr. sc. Krešimir ŠAMIJA.</i>	734
2.1.1.	Opće napomene	734
2.1.2.	Programi javnih potreba u sportu na državnoj razini.....	736
2.1.3.	Neizravno ulaganje države u šport	742
2.2.	Oporezivanje dohotka od djelatnosti športaša <i>Ksenija CIPEK, dipl. oec.: Dražen OPALIĆ, bacc. oec.;</i> <i>Iva ULJANIĆ ŠKREBLIN, dipl. oec.</i>	744
2.2.1.	Općenito	744
2.2.2.	Plaćanje predujma poreza na dohodak te doprinosa za obvezna osiguranja	744
2.2.2.1.	Porezni obveznik	744
2.2.2.2.	Utvrđivanje dohotka i plaćanje predujma poreza na dohodak	745

2.2.2.2.1.	Utvrđivanje drugog dohotka i plaćanje predujma poreza na dohodak po toj osnovi	745
2.2.2.2.2.	Utvrđivanje dohotka od samostalne djelatnosti športaša	758
2.2.2.3.	Inozemni dohodak športaša-rezidenata i oporezivanje dohotka športaša koji su nerezidenti Republike Hrvatske	767
2.2.3.	Neoporezive naknade športaša	787
2.2.3.1.	Nagrade za športska ostvarenja.....	787
2.2.3.2.	Športske stipendije	788
2.2.3.3.	Naknade športašima amaterima za športsko usavršavanje	796
2.2.3.4.	Prikaz ostalih odredbi koje se odnose na nagrade za športska ostvarenja, športske stipendije i naknade za športsko usavršavanje	799
2.2.4.	Naknade troškova službenog puta	802
2.2.5.	Podnošenje propisanih izvješća u svezi s drugim dohotkom.....	806
2.2.6.	Osvrt na podnošenje godišnje porezne prijave za 2017. godinu	806
2.3.	Nagrade sportašima za sportska ostvarenja koje dodjeljuju pravne osobe u sustavu sporta <i>Mr. sc. Nada DREMEL, dipl. oec., ovl. rač, ovl. rev. i ovl. por. savj.; Nataša MUŽDALO, prof.</i>	813
2.3.1.	Okvir sporta i pravilnika	813
2.3.2.	Pojmovi u sustavu sporta.....	813
2.3.2.1.	Interes sporta i sportaša.....	813
2.3.3.	Odredbe pravilnika	813
2.3.3.1.	Osobe koje mogu dobiti nagradu	814
2.3.3.2.	Vrste sportskih ostvarenja za koje se može dobiti nagrada	814
2.3.3.3.	Sportovi u kojima se može dodijeliti nagrada	815
2.3.3.4.	Osobe koje mogu dodijeliti nagradu	815
2.3.3.5.	Svota, izvori sredstava, način isplate, dokumentacija u vezi s nagradama	818
2.3.4.	Ograničavajući čimbenici	819
2.4.	Amaterske sportske udruge – obavljanje ugostiteljske djelatnosti i pružanje usluga u turizmu <i>Maja MAGDIĆ-HANŽEK, dipl. iur.</i>	819
2.4.1.	Osnovne zajedničke odredbe.....	819
2.4.2.	Ugostiteljstvo	820
2.4.2.1.	Kada se odredbe Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti ne primjenjuju na amaterske sportske udruge	820
2.4.2.1.1.	Upravne i kaznene mjere ako se amaterske sportske udruge ne pridržavaju ZUD-a	821
2.4.2.1.2.	Ostale obveze amaterskih sportskih udruga	821
2.4.2.2.	Amaterske sportske udruge i obavljanje ugostiteljske djelatnosti	822
2.4.2.2.1.	Minimalni uvjeti za vrstu i uvjeti za kategoriju.....	822
2.4.2.2.2.	Postupak utvrđivanja uvjeta za obavljanje ugostiteljske djelatnosti	823
2.4.2.2.2.1.	Utvrdjivanje uvjeta od strane nadležnog ureda	823
2.4.2.2.2.2.	Utvrdjivanje uvjeta od strane Ministarstva turizma	823
2.4.2.2.2.3.	Izdavanje rješenja o ispunjavanju minimalnih uvjeta	823

2.4.2.2.3.	Propisi kojih se amaterske sportske udruge trebaju pridržavati u obavljanju ugostiteljske djelatnosti	824
2.4.2.2.4.	Inspeksijski nadzor te upravne mjere.....	826
2.4.2.3.	Obavljanje djelatnosti izvan ugostiteljskog objekta.....	827
2.4.3.	Turizam.....	828
2.4.3.1.	Organiziranje putovanja od strane amaterske sportske udruge.....	828
2.4.3.1.1.	Kada se odredbe zakona o pružanju usluga u turizmu ne primjenjuju na amaterske sportske udruge	828
2.4.3.1.2.	Organiziranje putovanja od strane amaterskih sportskih udruga.....	828
2.4.3.1.3.	Inspeksijski nadzor te upravne mjere.....	831
2.4.4.	Pružanje usluga u turizmu s danom stupanja na snagu novog Zakona o pružanju usluga u turizmu	831
2.4.4.1.	Kada se odredbe zakona o pružanju usluga u turizmu ne primjenjuju na amaterske sportske udruge	831
2.4.4.2.	Organiziranje putovanja od strane amaterskih sportskih udruga.....	831
2.4.4.3.	Upravne mjere	832
3.	Zaklade	
	Mr. sc. Nada DREMEL, dipl. oec., ovl. rač, ovl. rev. i ovl. por. savj.	833
3.1.	Pravni okvir	833
3.2.	Onovne odredbe zakona	833
3.2.1.	Upravitelj zaklade	834
3.2.2.	Imovina zaklade.....	834
3.2.3.	Statut zaklade	836
3.2.4.	Zakladna tijela	837
3.2.5.	Promjena svrhe i imovine zaklade	837
3.2.6.	Izvješća	838
3.2.7.	Prestanak zaklade	838
3.3.	Porezni položaj.....	839
3.3.1.	Porez na dodanu vrijednost	839
3.3.2.	Porez na dobitak	840
3.3.3.	Porez na dohodak	841
3.4.	Ostala područja	843
3.4.1.	Radno pravo i socijalni doprinosi.....	843
3.4.2.	Obavljanje "poduzetničkih" djelatnosti	844
3.5.	Financijsko poslovanje i računovodstvo	845

XI. PRAVNI OKVIR – PROPISI IZ NEKIH PODRUČJA..... 847

1 Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija

- 1.1 Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontroli te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija
- 1.2 Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i Računskom planu
- 1.3 Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i registru neprofitnih organizacija

2 Zakon o udrugama

- 2.1 Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja Registra udruga Republike Hrvatske i Registra stranih udruga u Republici Hrvatskoj
- 2.2 Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge

- 3 Zakon o sportu**
 - 3.1 Pravilnik o mjerilima za dodjelu nagrada sportašima za sportska ostvarenja
 - 3.2 Pravilnik o Registru športskih djelatnosti
 - 3.3 Pravilnik o Registru profesionalnih športskih klubova
- 4 Zakon o volonterstvu**
 - 4.1 Pravilnik o sadržaju izvješća o obavljenim uslugama ili aktivnostima organizatora volontiranja
- 5 Zakon o humanitarnoj pomoći**
 - 5.1 Pravilnik o razvrstavanju humanitarnih akcija
 - 5.2 Pravilnik o izgledu logotipa za prikupljanje humanitarne pomoći
 - 5.3 Pravilnik o obrascima za prikupljanje humanitarne pomoći
 - 5.4 Pravilnik o evidencijskoj oznaci humanitarne akcije
- 6 Zakon o zakladama i fundacijama**
- 7 Zakon o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe**
 - 7.1 Pravilnik o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te finansijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe
- 8 Zakon o tehničkoj kulturi**
 - 8.1 Pravilnik o uvjetima za obavljanje djelatnosti tehničke kulture
- 9 Zakon o vatrogastvu**
- 10 Zakon o pravima samostalnih umjetnika i poticanju kulturnog i umjetničkog stvaralaštva**